

PREZYDENT.PL

Zajęcia II Sejm walny

Cele zajęć:

- zna i rozumie pojęcia: szlachta, sejmik ziemski, instrukcja sejmowa, poseł, sejm walny, konstytucje sejmowe, parlament.
- wie, jak pracował sejm walny: skład, kompetencje
- doskonali umiejętność krytyki wewnętrznej i zewnętrznej źródła historycznego relacyjnego
- potrafi określić rolę sejmu w Rzeczypospolitej

Tok zajęć:

1. Przypomnienie pojęć: szlachta, „naród polityczny”, sejmik, instrukcja sejmikowa, poseł
2. Analiza tekstu źródłowego : Fulwiusz Ruggieri o sejmie polskim w czasach Zygmunta II Augusta
  - Praca metodą „burzy mózgów”. Nauczyciel prosi o sformułowanie jak największej ilości pytań na jakie może odpowiedzieć źródło. Nauczyciel pełni funkcję koordynatora i weryfikatora (poniżej przykładowe pytania)

- ✓ Co to za rodzaj źródła?
  - ✓ Kim jest autor tekstu?
  - ✓ Kiedy powstało źródło?
  - ✓ Skąd autor czerpał swoje informacje?
  - ✓ Czy źródło można uznać za wiarygodne? Uzasadnij swoją opinię. Wskaż wyrażenia, zwroty, które potwierdzą zaangażowanie jego autora.
  - ✓ Jak przebiegały obrady sejmu?
  - ✓ Jak zwoływano sejm?
  - ✓ Kto decyduje o czasie, miejscu zwołania sejmu?
  - ✓ Dlaczego nuncjusz papieski nie jest rad, że decyzje podejmowane są przez trzy stany sejmujące?
  - ✓ Jakie zarzuty stawia posłom?
  - ✓ Gdzie zbiera się sejm?
  - ✓ Jak nazywają się zjazdy szlachty?
  - ✓ Kto pierwszy przybywa na miejsce sejmu? Kto następny?
  - ✓ Kto otwiera sesję sejmu?
  - ✓ W jaki celu odprawiana jest Msza św.?
  - ✓ W jakim języku odbywały się obrady?
- Grupowanie pytań podział na należące do krytyki zewnętrznej i wewnętrznej źródła.
  - Praca symultaniczna, podział zespoły zadaniowe, każdy z nich otrzymuje 3-4 pytanie do źródła
  - Prezentacja pracy grup, podsumowanie i sporządzenie notatki

PREZYDENT.PL

- Po zbudowaniu pytań. Nauczyciel dzieli uczniów na zespoły, każdy otrzymuje po 2-3 pytania badawcze. Następnie grupy prezentują wyniki swojej pracy, wspólnie z nauczycielem formułują notatkę.
3. Nauczyciel wprowadza nowe źródło – ikonograficzne. Uczniowie kontynuują pracę w grupach. Każda z nich otrzymuje pytania badawcze, na które ma przygotować odpowiedzi (pytania są takie same dla każdej grupy)
- Jaki to rodzaj źródła?
  - Z jakiego okresu rozwoju polskiego parlamentaryzmu pochodzi źródło? Uzasadnij odpowiedź, wykorzystując informację ilu dygnitarzy siedzi vis a vis króla.
  - Spróbuj przeczytać litery i opisy pod ilustracją, którymi autor oznaczył poszczególnych uczestników obrad? (w razie problemów pomoc znajdziesz w e-bibliotece)
  - Jak Lauro przedstawił posłów, a jak senatorów?
  - Co symbolizują herby wiszące na ścianach?
  - Czy poza stanami sejmującymi, artysta umieścił jakieś inne postacie? Jaką funkcję pełnią?
  - Podsumowanie i weryfikacja pracy grup, zapis wniosków
4. Nauczyciel rozdaje teksty -źródło **Honorat Visconti o parlamentaryzmie staropolskim** oraz pytania badawcze. (praca samodzielna, może to być praca domowa)
- Kiedy powstał tekst i kto jest jego autorem?
  - Jak oceniasz wiarygodność źródła, na podstawie jakich przesłanek?
  - Jaki był cel sporządzenia relacji?
  - Ile stanów sejmujących wymienia autor?
  - Jakich kłopotów przysparzają królom posłowie?
  - Jak, zdaniem autora zmieniła się rola izby poselskiej?
  - W jaki sposób senatorowie wywierają wpływ na posłów?
  - Czy uważasz, że autor faworyzuje jeden ze stanów sejmujących? Jeżeli tak, to który i dlaczego?